

DİJİTAL YURTTAŞLIK

İnternet aracılığı ile Dünya'nın dört bir yanından insanlar birbirine bağlanarak çevrimiçi (online) ortamı oluştururlar. Tıpkı bizim gerçek Dünya'yı paylaşarak yaşadığımız gibi bu Dijital Dünya'yı da diğer insanlarla paylaşarak yaşarız.

Bilişim teknolojilerinin gelişmesi ile birçok işlem bilgisayar ve internet aracılığı ile yapılmaya başlanmıştır. Günlük hayatta yapılan resmi işlemler, bankacılık işlemleri, iletişim, eğitim, üretim, alışveriş gibi işlemler dijital ortamda da yapılmaya başlanınca dijital vatandaşlık kavramı ortaya çıkmıştır. Bizler de çevrimiçi ortamlarda ülkemizi temsil eden birer dijital vatandaşız. Bu yüzden bize de dijital ortamlarda birtakım sorumluluklar düşmektedir.

İyi bir dijital vatandaş;

- Dijital iletişim kurabilmeli,
- E-devlet uygulamalarını kullanabilmeli,
- Dijital alışveriş yapabilmeli,
- Dijital ortamda üretim yapabilmeli,
- Dijital ortamlardan eğitim alabilmeli,
- Bu davranışları yaparken etik (ahlak) kurallarına uyan hak ve sorumluluklarının bilincinde olan kişi iyi bir dijital vatandaştır.

Dijital Yurttaşlığın 9 Boyutu

- 1. Dijital Erişim (Herkes İçin İnternet):** Bireyin, bilişim teknolojileri araçlarından kendi amaçları doğrultusunda yararlanabilmesidir. Bu amaçlara ulaşabilmek için uygun teknoloji, yazılım ve donanım imkânlarına erişimin sağlanması anlamına gelir. Örneğin, cinsiyet, ırk, yaş, etnik kimlik, fiziksel ve zihinsel farklılıklara aldırış etmeden elektronik topluma tam katılımın sağlanmasıdır.
- 2. Dijital Ticaret:** İnternette alışveriş ile ilgili riskleri bilmeli, güvenli alışveriş yapabilmeli, yanıltıcı içeriklere kanmamalıdır.
- 3. Dijital İletişim:** İnternette konuştuğu, paylaşımda bulunduğu diğer kişilerle saygılı bir iletişim kurabilmeli, internet ortamında kişisel bilgilerinin gizliliğini kötü niyetli insanlardan koruyabilmelidir.
- 4. Dijital Okur-Yazarlık:** Öğrenme ve öğretme sürecinin, artık teknoloji kullanılarak da gerçekleştirildiğinin farkında olunmalıdır.
- 5. Dijital Etik:** Gerçek yaşamda olduğu gibi İnternette de etik değerlere saygılı olmalı, ahlak çerçevesinde yapması gereken davranışlar sergilemelidir.
- 6. Dijital Kanun:** Gerçek hayatta suç olan tüm davranışların İnternette de yapılmasının suç olduğunu bilir, buna uymayanları ilgili birimlere bildirir.
- 7. Dijital Hak ve Sorumluluklar:** İnternette kendisine yapılmasını istemediği davranışları başkalarına da yapmamalıdır. Başkalarının içeriklerini izinsiz kullanmamalıdır.
- 8. Dijital Sağlık:** Bilişim teknolojilerini ve İnterneti kullanırken fiziksel ve zihinsel sağlığını korumalı, bağımlılık derecesinde kullanımdan kaçınmalıdır.
- 9. Dijital Güvenlik:** Kişisel bilgi güvenliğine internet üstünde oldukça dikkat etmeli ve internet ortamında gezindiği sayfaların güvenilirliğine dikkat etmelidir.